

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๓๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เล่มที่ ๑๖

บทบรรณาธิการ

คำถาม ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่น แต่ให้
รอกการกำหนดโทษและคุมความประพฤติไว้ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกาในปัญหา
ข้อเท็จจริง ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๙๔๖/๒๕๖๒

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นตาม ป.อ.
มาตรา ๒๙๕ ประกอบมาตรา ๘๓ แต่ให้รอกการกำหนดโทษและคุมความประพฤติไว้
จึงไม่เป็นการลงโทษตาม ป.อ. มาตรา ๑๘ และต้องถือว่าศาลชั้นต้นมิได้พิพากษาให้ลงโทษ
จำคุกจำเลยเกิน ๕ ปี เมื่อศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษพิพากษายืนจึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกา
ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและ
ครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๘๒/๑ ที่จำเลยฎีกา
ว่าพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมายังรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกาย
ผู้เสียหายนั้น เป็นฎีกาโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ
เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงจึงต้องห้ามฎีกาตามบทกฎหมายดังกล่าว

คำถาม ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้งดการไต่สวนมูลฟ้องและจำหน่ายคดีชั่วคราว และเมื่อคดี
ที่จำเลยฟ้องโจทก์ถึงที่สุดให้โจทก์แถลงให้ศาลทราบเพื่อยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไป ดังนี้ โจทก์จะ
อุทธรณ์คำสั่งศาลดังกล่าวในระหว่างการพิจารณา ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๕๙๐ - ๓๕๙๒/๒๕๖๒

คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้งดการไต่สวนมูลฟ้อง และจำหน่ายคดีชั่วคราว เมื่อคดีที่จำเลย
ฟ้องโจทก์ทั้งสามตามคดีอาญาของศาลชั้นต้นถึงที่สุดให้โจทก์แถลงให้ศาลทราบเพื่อยกคดีขึ้น
พิจารณาต่อไปนั้น เป็นเพียงคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว ไม่ใช่คำสั่งจำหน่ายคดีเด็ดขาด คำสั่ง
ดังกล่าวไม่ทำให้ประเด็นแห่งคดีเสร็จไปแต่อย่างใด จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่ทำให้
คดีเสร็จจำนวน โจทก์ทั้งสามจึงยังไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวในระหว่างการพิจารณาตาม
ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๖

คำถาม ผู้ต้องหายื่นคำร้องต่อศาลขอตรวจสำนวนและคัดถ่ายเอกสารคำร้องขอออกหมายจับ พร้อมทั้งเอกสารประกอบกับหมายจับ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้คัดถ่ายเฉพาะคำร้องขอออกหมายจับ คำสั่งและหมายจับ ส่วนเอกสารประกอบคำร้องอื่น ๆ เป็นเอกสารที่ใช้ในขั้นตอนการสอบสวน ไม่อนุญาต ดังนี้ ผู้ต้องหาจะอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้น ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๘๖๓/๒๕๖๒

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ต่อมาผู้ต้องหาที่ ๕ ยื่นคำร้องขอคัดถ่ายเอกสารคำร้องขอออกหมายจับ ศาลชั้นต้นอนุญาตให้คัดถ่ายคำร้องขอออกหมายจับ คำสั่งศาลและหมายจับเท่านั้น แต่ไม่อนุญาตให้คัดถ่ายเอกสารประกอบส่วนอื่นนั้น คำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่ทำให้คดีเสร็จไปทั้งเรื่อง ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งนั้น จนกว่าจะมีคำพิพากษาและมีอุทธรณ์คำพิพากษานั้นด้วยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๖

คำถาม คดีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีเพราะสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ โจทก์อุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์สั่งให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและมีคำพิพากษาต่อไปโดยไม่สั่งจำหน่ายคดี อันเป็นการโต้แย้งดุลพินิจของศาลชั้นต้น อุทธรณ์ของโจทก์ต้องห้ามตามกฎหมายหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๑๖๒/๒๕๖๒

โจทก์และโจทก์ร่วมฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานยกยอกทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๒ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๒๒ (หมายเหตุ เทียบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๓ ทวิ) แต่กฎหมายบัญญัติห้ามมิให้อุทธรณ์เฉพาะในส่วนของคำพิพากษาเท่านั้น การที่โจทก์ร่วมอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งจำหน่ายคดีเพราะสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ แม้จะเป็นการอุทธรณ์ดุลพินิจของศาลชั้นต้นในการรับฟังข้อเท็จจริงก็ตาม แต่คำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวก็มิได้ก้าวล่วงไปวินิจฉัยข้อเท็จจริงในเนื้อหาแห่งคำฟ้องแต่อย่างใด อุทธรณ์ของโจทก์ร่วมคงเป็นเรื่องที่โจทก์ร่วมขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ สั่งให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและมีคำพิพากษาต่อไปโดยไม่สั่งจำหน่ายคดีเพียงอย่างเดียวเท่านั้น กรณีเช่นนี้จึงเป็นเรื่องที่โจทก์ร่วมอุทธรณ์โต้แย้งดุลพินิจของศาลชั้นต้นในการสั่งจำหน่ายคดีเพราะสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) มิใช่เป็นการอุทธรณ์โต้แย้งข้อเท็จจริงในเนื้อหาแห่งคำฟ้องที่จะต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๒๒

คำถาม การนำสืบว่าหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือสูญหายไปนั้น จะนำพยานบุคคลมาสืบได้หรือไม่ และการนำพยานบุคคลมาสืบว่า มีการกู้ยืมกันตามหลักฐานแห่งการกู้ยืมที่สูญหายไป ต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อนหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๘๒/๒๕๖๒

ร. เข้าเบิกความเป็นพยานโดยโจทก์ไม่ได้ระบุในบัญชีระบุพยานก่อน ร. เบิกความไปตามเอกสารเท่านั้น และนับแต่พยานเข้าเบิกความจนถึงวันที่ศาลล่างมีคำพิพากษา มีเวลา ๑๕ วัน จำเลยก็ไม่ได้คัดค้าน เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นจะต้องสืบพยานหลักฐานอันสำคัญซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดีศาลจึงสามารถรับฟังพยานปากนี้ได้ ไม่ขัดต่อ ป.วิ.พ. มาตรา ๘๗ (๒) ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

การนำสืบว่าหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือสูญหายไปนั้น โจทก์ยอมนำพยานบุคคลมาสืบได้ เพราะเป็นกรณีที่ไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องมีพยานเอกสารมาแสดงและการนำพยานบุคคลสืบว่าจำเลยกู้เงินโจทก์ตามหลักฐานแห่งการกู้ยืมที่สูญหายไปต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เมื่อศาลชั้นต้นยอมให้โจทก์นำพยานบุคคลเข้าสืบได้ตลอดทั้งเรื่อง ถือว่าศาลชั้นต้นได้อนุญาตโดยปริยายแล้วตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๘๓ (๒) ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

คำถาม การยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบอ้างว่าการส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเกิดขึ้นหลังศาลมีคำพิพากษาแล้ว ต้องยื่นไม่ช้ากว่าแปดวันนับแต่วันที่ได้ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้นหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๓๙๑/๒๕๖๒

ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง เมื่อมีการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบศาลมีอำนาจยกขึ้นพิจารณาได้เอง หรือคู่ความฝ่ายที่เสียหายมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนเสียได้ ส่วนระยะเวลาในการยื่นคำร้องนั้นบทบัญญัติดังกล่าววรรคสอง กำหนดให้คู่ความฝ่ายที่เสียหายต้องยื่นไม่ช้ากว่า ๘ วัน นับแต่วันที่ได้ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น แต่ทั้งนี้คู่ความฝ่ายนั้นต้องมีได้ดำเนินการอันใดขึ้นใหม่หลังจากที่ได้ทราบเรื่องผิดระเบียบแล้วหรือต้องมีได้ให้สัตยาบันแก่การผิดระเบียบนั้น ๆ ซึ่งระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้นี้ใช้บังคับแก่การยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบทุกกรณี ไม่ว่าจะอยู่ในระหว่างพิจารณาหรือหลังจากศาลมีคำพิพากษาแล้ว ไม่ใช่ใช้บังคับเฉพาะกรณีขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบก่อนมีคำพิพากษา

โจทก์ทราบผลคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ เมื่อเจ้าพนักงานเดินหมายส่งคำบังคับให้โจทก์ทราบ แสดงว่าโจทก์ทราบแล้วศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ แล้ว (พิพากษายกฟ้อง ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนจำเลย) จึงมีการออกคำบังคับให้โจทก์ปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ โจทก์ชอบที่จะตรวจสอบและทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างที่ขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบตามคำร้องได้นับแต่นั้น และโจทก์นำเงินค่าฤชาธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แทนอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มาวางศาล ถือได้ว่าโจทก์ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างในเรื่องผิดระเบียบตั้งแต่โจทก์ได้รับคำบังคับหรืออย่างช้าภายในวันที่โจทก์นำเงินมาวางศาล แต่โจทก์ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ ล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนดโจทก์ย่อมไม่มีสิทธิที่จะยื่นคำร้องได้ คำร้องของโจทก์ที่ขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบจึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗ วรรคสอง

คำถาม คดีฟ้องให้บังคับชำระหนี้เงินกู้ จำเลยให้การต่อสู้ว่าสัญญากู้ยืมเงินเป็นเอกสารปลอม มิได้ให้การต่อสู้ว่าหนังสือสัญญากู้ปิดอาคารแสดมปีไม่บริบูรณ์ จำเลยจะยกขึ้นในชั้นอุทธรณ์ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๓๕/๒๕๖๒

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้เงินกู้ ตามหนังสือสัญญากู้ยืมเงินจำเลยให้การต่อสู้ปฏิเสธความรับผิดชอบโดยอ้างว่า จำเลยไม่เคยลงลายมือชื่อทำสัญญากู้ยืมเงินจากโจทก์ และหนังสือสัญญากู้ยืมเงินเป็นเอกสารปลอม ดังนี้ การจะรับฟังว่าจำเลยทำสัญญากู้ยืมเงินจากโจทก์ตามฟ้องจริงหรือไม่ย่อมต้องอาศัยหนังสือสัญญากู้ยืมเงินเป็นพยานหลักฐาน เมื่อหนังสือสัญญากู้ยืมเงินที่โจทก์อ้างเป็นหลักฐานในการฟ้องบังคับจำเลยให้รับผิดชอบต่อโจทก์ มีลักษณะเป็นตราสารซึ่งต้องปิดอาคารแสดมปีและขีดฆ่า ดังที่บัญญัติไว้ใน ป.ระฎาการ มาตรา ๑๑๘ แต่หนังสือสัญญากู้ยืมเงินคงปิดอาคารแสดมปีเพียงเท่านั้น มิได้ขีดฆ่าเสียด้วย หนังสือสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าว จึงถือเป็นตราสารที่ปิดอาคารแสดมปีไม่บริบูรณ์ ไม่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้ ตาม ป.ระฎาการ มาตรา ๑๑๘ และเป็นผลเท่ากับว่าโจทก์ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อจำเลยผู้กู้ยืมเป็นสำคัญ โจทก์จึงไม่อาจฟ้องร้องบังคับคดีแก่จำเลยได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๓ วรรคหนึ่ง ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยจะมีได้ให้การต่อสู้ไว้จำเลยย่อมยกขึ้นฎีกาได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคสอง, ๒๕๒ ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

ขอให้นักศึกษาศึกษาทุกคนประสบความสำเร็จในการสอบ

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ